

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa

3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa

Vai es varu pārsūdzēt nolēmumu?

Tiesības pārsūdzēt lēmumu parasti ir civilprasītājam (1), papildprasības uzturētājam (2) vai privātpprasības uzturētājam (3).

Ir pieejami divi pārsūdzības veidi: pārsūdzība par spēkā neesību (*Nichtigkeitsbeschwerde*) ir saistīta ar tiesvedības un nolēmuma likumību, savukārt apelācijas sūdzības (*Berufung*) ietvaros tiek pārsūdzēts lēmums, kas pieņemts par civilprasībām. Privātpprasības uzturētājs var pārsūdzēt arī soda apmēru. Apsūdzētā attaisnošanas gadījumā civilprasītāji un papildprasības uzturētāji tiek novirzīti uz civiltiesu, lai celtu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu.

Civilprasītājam, papildprasības vai privātpprasības uzturētājam ir tiesības iesniegt pārsūdzību par spēkā neesību attiecībā uz nolēmumu šādā gadījumā:

- ja viņa civilprasība ir nodota civiltiesai, jo pasludināts attaisnojošs spriedums, un ir redzams, ka tiesvedības laikā viņa iesniegtā lūguma noraidīšana ir negatīvi ietekmējusi tiesas lēmumu attiecībā uz viņa civilprasību.

Civilprasītājam vai papildprasības uzturētājam ir tiesības iesniegt apelācijas sūdzību:

- ja notiesājoša sprieduma gadījumā tiesa novirza viņa prasības civiltiesai, kaut arī par tām varējusi lemt krimināltiesā, jo prasības bija labi izskaidrotas un taisnīgas.

Ja tiesvedība notiek rajona tiesā (*Bezirksgericht*) vai lietu izskata viens tiesnesis apgabaltiesā (*Landesgericht*), civilprasītāji un papildprasības uzturētāji var pārsūdzēt lēmumu par civilprasībām ne tikai tad, ja prasības ir pilnībā nodotas civiltiesām, bet arī tad, ja viņi vēlas pārsūdzēt jebkura lēmuma līmeni.

Ja jums tiesvedībā ir privātpprasības uzturētāja statuss, jūs varat izmantot tādas pašas pārsūdzības tiesības kā prokurors. Ja apsūdzētais tiek attaisnots, jūs varat iesniegt pārsūdzību par spēkā neesību. Ja tiesvedība notiek rajona tiesā vai lietu izskata viens tiesnesis apgabaltiesā, jūs varat pārsūdzēt arī nolēmumā konstatētos faktus, iesniedzot apelācijas sūdzību jautājumā par apsūdzētā vainu. Ja apsūdzētais tiek notiesāts, jūs varat iesniegt apelācijas sūdzību, ja nepiekrītat sodam vai ja jūsu civilprasības tiek nodotas civiltiesām. Ja jūs neesat piedalījies tiesas sēdē, kurā tiesa paziņo savu lēmumu, jums būs jāiepažīstas ar lietas materiāliem, lai noskaidrotu, vai apsūdzētais ir atzīts par vainīgu. Nolēmumā ir jāiekļauj pamatojums, un tiesnesim tas jāparaksta četru nedēļu laikā. Ja jūs esat piedalījies tiesvedībā kā civilprasītājs, papildprasības vai privātpprasības uzturētājs un iesniedzat apelācijas sūdzību vai pārsūdzību par spēkā neesību trīs dienu laikā pēc lēmuma paziņošanas, jums ir jāsaņem nolēmuma kopija. Jūs varat pieteikties juridiskajai palīdzībai, lai iesniegtu apelācijas sūdzību vai pārsūdzību par spēkā neesību. Ja nepieciešams, tajā ietilpst bezmaksas tulkošanas pakalpojumi. Tiesa piešķirs juridisko palīdzību, ja būs nepieciešama juridiskā pārstāvība un ja jūsu ienākumu līmenis būs pārāk zems, lai samaksātu par juridisko pārstāvību, neapdraudot jūsu iztikas līdzekļus.

Kādas ir manas tiesības pēc nolēmuma pasludināšanas?

Visi cietušie var pieprasīt informāciju par pirmo reizi, kad noziedzīgā nodarījuma izdarītājam ir ļauts pamest ieslodzījuma vietu bez uzraudzības, gadījumos, kad noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izbēg un tiek atkārtoti aizturēts, kad noziedzīgā nodarījuma izdarītāju plānots atbrīvot vai viņš ir atbrīvots, kā arī par jebkādiem atbrīvošanas nosacījumiem, ja ir piemērota nosacīta atbrīvošana.

Dzimumnoziedzumos un seksuāli motivētas vardarbības rezultātā cietušie ir jāuzklausa, pirms tiek apstiprināta

elektroniskā uzraudzība, ja šīs personas vēlas tikt informētas par to, ka noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pamet ieslodzījuma vietu vai tiek atbrīvots no ieslodzījuma. Šādos noziegumos cietušie ir jāinformē arī tad, ja ir apstiprināta elektroniskā uzraudzība. Viņiem ir tiesības uz cietušo atbalsta pakalpojumiem, lai saņemtu palīdzību šo tiesību īstenošanā.

Citos gadījumos iestādes nesniedz nekāda veida informāciju pēc nolēmuma stāšanās spēkā. Tomēr jums joprojām ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, ja tiek aizskartas jūsu intereses.

Vai man ir tiesības uz atbalstu vai aizsardzību pēc tiesvedības? Cik ilgi?

Pēc tiesvedības jums ir tiesības uz pēdējām pārrunām ar organizāciju, kas sniegusi jums atbalstu kā cietušajam.

Cietušajiem, kuri kriminālprocesa laikā saņēmuši psihosociālo atbalstu, ir tiesības saņemt to arī tam sekojošā civilprocesā. Šāda atbalsta pieejamība ir atkarīga no civilprocesa būtības saistības ar kriminālprocesa būtību un šāda atbalsta nepieciešamības, lai aizsargātu cietušā procesuālās tiesības. Šo nosacījumu atbilstību izvērtēs cietušo atbalsta organizācija, kas sniedz atbalstu. Cietušais var pieprasīt juridisko palīdzību, lai civilprocesā viņu pārstāvētu advokāts. Šādu atbalstu sniedz ne ilgāk kā līdz civilprocesa beigām.

Kādu informāciju es saņemšu, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiks notiesāts?

Par tiesvedības iznākumu un piespriesto sodu varat uzzināt, vai nu sagaidot nolēmuma mutisku pasludināšanu tiesas zālē, vai arī vēlāk iepazīstoties ar lietas materiāliem.

Vai man pateiks, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiks atbrīvots (tostarp atbrīvots priekšlaikus vai ar nosacījumiem) vai izbēgs no cietuma?

Ja to pieprasīsiet, jūs nekavējoties informēs, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izbēgs vai tiks atbrīvots no ieslodzījuma, kā arī par pirmo reizi, kad noziedzīgā nodarījuma izdarītājam būs ļauts pamest ieslodzījuma vietu bez uzraudzības. Jūs arī informēs, kad no ieslodzījuma vietas izbēdzis noziedzīga nodarījuma izdarītājs tiks aizturēts. Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājam pēc atbrīvošanas ir piemēroti nosacījumi ar mērķi aizsargāt cietušo, jūs informēs arī par tiem.

Vai mani iesaistīs lēmumu pieņemšanā par atbrīvošanu vai nosacītu atbrīvošanu? Piemēram, vai es varēšu izteikt savu viedokli vai iesniegt pārsūdzību?

Lemjot par atbrīvošanu vai nosacītu atbrīvošanu, cietušais tiek iesaistīts tikai izņēmuma gadījumos. Pirms tiek pieņemts lēmums par elektronisko uzraudzību, tiks uzklauti tikai dzimumnoziegumos vai seksuāli motivētas vardarbības rezultātā cietušie, kuri ir pieprasījuši saņemt informāciju par noziedzīgā nodarījuma izdarītāja izbēgšanu vai atbrīvošanu.

1. Civilprasītājs

Lai kļūtu par civilprasītāju, jums ir jāiesniedz pieteikums. Pieteikumā ir jānorāda konkrēts prasības apmērs par noziegumā radīto zaudējumu vai nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu. Izmeklēšanas laikā pieteikums ir jāadresē policijai vai prokuroram. To var iesniegt rakstiski vai mutiski. Tiesvedības laikā pieteikums ir jāiesniedz, pirms ir apkopoti visi pierādījumi. Tas ir arī pēdējais brīdis, līdz kuram jānorāda prasības apmērs.

Papildus cietušā tiesībām kā civilprasītājam jums ir arī šādas tiesības:

- tiesības pieprasīt vākt pierādījumus, kurus var izmantot, lai atzītu noziedzīgā nodarījuma izdarītāju par vainīgu vai pamatotu pieprasīto atlīdzināmo zaudējumu apmēru; tiesības tikt uzaicinātam uz tiesas sēdi; tiesības pārsūdzēt tiesas lēmumu izbeigt lietu; tiesības iesniegt apelācijas sūdzību, pamatojoties uz jūsu civilprasībām.

2. Papildprasības uzturētājs

Lai kļūtu par papildprasības uzturētāju, jums ir jābūt civilprasītājam vai par tādu jākļūst un jāiesniedz pieteikums

par turpmākas apsūdzības uzturēšanu. Ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir nepilngadīgs, papildprasības uzturēšana nav iespējama.

Jūs varat kļūt par papildprasības uzturētāju, iesniedzot pieteikumu. Ja prokurors atsauc apsūdzību tiesvedības laikā, jums ir jāiesniedz šis pieteikums nekavējoties, ja jūs esat atbilstīgi izsaukts uz tiesas sēdi. Ja jūs neesat izpildījis prasību ierasties tiesā vai neesat iesniedzis pieteikumu, noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiek attaisnots.

Ja prokurors atsauc apsūdzību ārpus tiesas sēdes vai ja jūs neesat atbilstīgi uzaicināts uz tiesas sēdi kā civilprasītājs, tiesai ir jāinformē jūs par attiecīgo lēmumu. Pēc tam jums ir viens mēnesis laika, lai iesniegtu pieteikumu par papildprasības uzturēšanu.

Ja jūs turpināt uzturēt apsūdzību prokurora vietā, prokurors var jebkurā laikā piekļūt informācijai par tiesvedību un nolemt atkal pārņemt apsūdzības uzturēšanu. Tādā gadījumā jūs atkal iesaistīs tiesvedībā kā civilprasītāju.

3. Privātprasības uzturētājs

Mazāk smagu noziegumu gadījumā apsūdzību uztur nevis prokurors, bet pats cietušais. Ja esat cietis šādā noziegumā, kriminālprocess tiks sākts tikai tad, ja jūs pats iesniegsiet privātprasību tiesā. Pēc tam jūs iegūstat privātprasības uzturētāja statusu.

Šajā gadījumā netiek veikta izmeklēšana, bet personas, kas cietušas no konkrētiem naida noziegumiem internetā (piemēram, neslavas celšana, apsūdzība par noziedzīgu darbību, kurai iestāties noilgums, vai apvainojumi, ja šie nodarījumi izdarīti, izmantojot telekomunikācijas vai datorsistēmu), var vērsties tiesā, lai tā norīkotu izmeklēšanas pasākumus likumpārkāpēja darbību izmeklēšanai. Šim pieteikumam ir jāatbilst prasībām, kas izvirzītas pieteikumam par pierādījumu iegūšanu.

Kā privātprasības uzturētājam jums pašam ir jāpierāda visi fakti, kas ir būtiski notiesāšanai. Ja apsūdzētais tiek attaisnots, jums ir jāsedz tiesāšanās izdevumi. Izņēmums attiecas uz personām, kas cietušas no naida noziegumiem internetā. Kriminālprocesā par klaju neslavas celšanu, apsūdzību par noziedzīgu darbību, kurai iestāties noilgums, vai apvainojumiem, ja šie nodarījumi izdarīti, izmantojot telekomunikācijas vai datorsistēmu, kas nenoslēdzas ar notiesājošu spriedumu, privātprasības uzturētājiem vai cietušajiem, kuri iesniedz pieteikumu veikt izmeklēšanu attiecībā uz likumpārkāpēju, ir jāatlīdzina izdevumi tikai tad, ja viņi apzināti ir cēlušies nepatiesu apsūdzību. Tomēr šis atbrīvojums no pienākuma atlīdzināt izdevumus attiecas tikai uz tiesvedības izmaksām. Ja process nenoslēdzas ar notiesājošu spriedumu, privātprasības uzturētājam ir pienākums atlīdzināt atbildētāja aizstāvības izdevumus tiesvedībā pirmajā instancē un apelācijas tiesvedībā.

Izmaksu regulējums attiecībā uz personām, kas cietušas no naida noziegumiem internetā, ir spēkā līdz 2023. gada 31. decembrim, un tas tiks izvērtēts.

4. Cietušo atbalsta pakalpojumi

Uz cietušo psihosociālā un juridiskā atbalsta pakalpojumiem ir tiesības noteiktām personu grupām. Šādas tiesības pastāv turpmāk minētajām personu grupām.

- Cietušie, kuri apzinātas noziedzīgas darbības vai bīstamu draudu rezultātā ir pakļauti vardarbībai, ir pārkāpta to dzimumneaizskaramība vai nozieguma izdarīšanā ir izmantota to personiskā atkarība.
- Ja esat tādas personas tuvs radnieks vai radnieks, kuras nāve, iespējams, iestājusies noziedzīga nodarījuma rezultātā, un jūs esat nodarījuma liecinieks.
- Teroristu nodarījumos cietušie.
- Personas, kas cietušas tipiskā naida noziegumā internetā. Tas ietver pastāvīgu vajāšanu, ilgstošu aizskaršanu, izmantojot telekomunikācijas vai datorsistēmu ("kiberiebiedēšana"), un kūdīšanu. Tas ietver arī tādus noziedzīgus nodarījumus kā neslavas celšana, apsūdzība par noziedzīgu darbību, kurai iestāties noilgums, apvainošana un apmelošana, ja pastāv konkrētas norādes par to, ka nodarījums ir izdarīts, izmantojot telekomunikācijas vai datorsistēmu.
- Nepilngadīgie, kuri bijuši liecinieki vardarbībai viņu sociālajā apkaimē (vardarbība ģimenē, vardarbība pret bērniem).

Cietušo atbalsta pakalpojumi ir nepieciešami cietušo tiesību aizsardzībai; tos nodrošina cietušo atbalsta organizācija. Cietušajiem, kuru dzimumneaizskaramība var būt aizskarta un kuri ir jaunāki par 14 gadiem, psihosociāli cietušo atbalsta pakalpojumi ir jāsniedz jebkurā gadījuma pat bez to pieprasīšanas.

Psihosociālā procesuālā palīdzība ietver iesaistīto personu sagatavošanos tiesvedībai un emocionālajam stresam, kas saistīts ar tiesvedību, kā arī atbalstu policijas un tiesas nopratināšanās; juridiskā palīdzība ietver juridiskas konsultācijas un advokāta pārstāvības pakalpojumus. Juridiskās palīdzības sniedzējiem ir arī tiesības pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu kriminālprocesā (civilprasītāja tiesības).

Cietušo atbalsta pakalpojumus sniedz īpašas cietušo atbalsta organizācijas (piemēram, bērnu aizsardzības centri, konsultāciju centri vai intervences centri). Tās pilnvaro advokātus sniegt juridisku palīdzību un/vai nodrošina savu darbinieku psihosociālo palīdzību. Tajās strādā sociālie darbinieki, psihologi vai līdzvērtīgi speciālisti, kuri saņēmuši obligātu papildapmācību kriminālprocesuālo tiesību jomā.

Cietušo atbalsta pakalpojumus finansē Federālā Tieslietu ministrija.

■ Lapa atjaunināta: 02/07/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.